

Lujza de Marillac: Odkaz milosrdenstva

Prakticky 350 rokov neznáma, sa Lujza de Marillac konečne vynára z tieňa svojho učiteľa a priateľa Vincenta de Paul a plným právom je oceňovaná mnohými tisíckami žien, ktorých životy ovplyvňuje. Toto ocenenie vedie k hlbokému záujmu o jej mimoriadny život a spiritualitu medzi tými, ktorých srdcia horia láskou k chudobným, opusteným alebo odstrčeným ľuďom.

Kto bola Lujza? Čo oživovalo jej dynamického, prevratného ducha? Aké sily ju viedli, aby reagovala so živým porozumením a s nezdolnou vytrvalosťou na krutú núdzu chudobných ľudí? A konečne, aké boje zvädzala vo svojom vnútri cestou k Bohu?

Lujza de Marillac bola manželka, matka, vdova, učiteľka, opatrovatel'ka, sociálna pracovníčka a zakladateľka. Bola organizátorka a radikálna mysliteľka, ktorá svoj život žila intenzívne a oduševnene, bola to žena, ktorej životnou snahou bolo hľadať a plniť Božiu vôľu s hlbokou vierou v Božiu Prozreteľnosť. Vedela trpieť, ale vedela aj milovať. Skrze utrpenie a lásku sa stala mystičkou v činnosti.

Prečo teda vieme len tak málo o tejto svätej, ktorá bola kanonizovaná pápežom Píom XI v roku 1934 a vyhlásená za Patrónku sociálnych pracovníkov Jánom XXIII v roku 1960? Jeseph Dirvin CM, ktorý napísal prvý zdokumentovaný životopis Lujzy uvádza, že celé stáročia sa predpokladalo:

Že energický Vincent de Paul zobral slabú ženu a urobil z nej robota, poslušne, pokorne a bez vlastných myšlienok uskutočňujúceho jeho charitatívne plány. Takáto domnienka Vincentovi, ktorý už pri prvom stretnutí s touto ženou objavil jej potenciálne schopnosti alebo Bohu, ktorý ju na toto stretnutie pripravoval prudkým ohňom bolesti, pridáva veľmi málo na cti. (*Louise de Marillac*, p. ix)

Lujzin príbeh

Lujza sa narodila 12. augusta 1591, keď jej otec, Louis de Marillac mal tridsaťpäť rokov a bol vdovec. Pravá identita jej matky zostáva nepoznaná, pretože krstné matriky z rokov 1590 až 1595 sa stratili. Historici sa domnievajú, že jej otec sa v roku 1590 oženil s Marguarite Le Camus, ale o tejto žene alebo o tomto sobáši sa nenašli žiadne záznamy. Najpravdepodobnejšie sa Lujza narodila mimo manželstva a podľa zákona bola nelegitímna. Dost' možné, že jej matka bola slúžkou v dome de Marillacových a preto, podľa spoločenských zvyklostí sa nedalo s ňou oženiť.

Ako dieťa bola Lujza umiestnená do kláštornej školy u dominikániek v Poissy. Tento veľkolepý kláštor od Paríža vzdialený asi šesť míľ, stál na brehu rieky Seiny. Otec mal Lujzu úprimne rád a navštevoval ju. Veľmi mu záležalo na jej štúdiách. Počas svojho dvanásťročného pobytu v kláštore Lujza nadobudla solídne vzdelanie vo filozofii, teológii, latinčine, gréčtine a v literature. Bola pohrúžená do dominikánskej a mystickej spirituality. Táto duchovná formácia mala cez celý jej život hlboký vplyv na jej vzťah k Bohu a snahu o zjednotenie sa s Ním.

Nevie sa presne, prečo bola Lujza z tejto kláštornej školy vyňatá, ale mala okolo dvanásť rokov, keď opustila Poissy a bolo to v čase smrti jej otca. Odchodom otca Lujza stratila domov a jediného človeka, ktorý ju mal opravdivo rád. Bola umiestnená do internátnej školy neďaleko Paríža. Život v tejto škole sa od základu líšil od toho v Poissy. Tu nadobudla vzdelanie v praktických veciach včítane varenia, udržiavania domácnosti, šitia : vo všetkom, čo bolo potrebné pre jej postavenie v živote. Jej vychovávateľa a učiteľa ani netušili, že aj tieto štúdiá ju pripravujú na budúcnosť vychovávateľky a zakladateľky Spoločnosti dcér kresťanskej lásky.

V tom úseku histórie sa Francúzsko pokúšalo o náboženskú obnovu. Táto obnova vzbudila v Lujze túžbu zasvätiť svoj život Bohu. Dvadsaťročná požiadala o dovoľenie vstúpiť do komunity Dcér Utrpenia Pána, ale superior Kapucínov, ktorého schválenie potrebovala sa domnieval, že Lujzino chúlостivé zdravie jej nedovoľí vydržať prísne pravidlá. Jeho rada pre ňu obsahovala prorocké slová: “ Boh má pre vás iné úlohy.” (*Vincentian Heritage*, vol. 12, no. 2, p. 123)

Sobáš

V tých časoch to boli rodiny, ktoré rozhodovali o sobášoch svojich detí. Michel de Marillac, Lujzin strýc a ochranca po smrti jej otca rozhodol, že Lujza sa vydá za Antoine Le Gras, sekretára kráľovnej Márie de Medici. Sobáš sa uskutočnil 5. februára 1613, keď mala Lujza dvadsaťdva a Antoine tridsaťdva rokov. Hoci to bol sobáš z rozumu, medzi manželmi vznikla skutočná láska. Pri Antoinovi našla Lujza radosť a teplo rodinného domova, ktoré bolo ešte zväčšené narodením syna, ktorému dali meno Michel Antoine.

Lujza milovala Michela, skrze ktorého, cez jeho detstvo, našla veľkú radosť, vychádzajúcu z materstva. Avšak Michel, ktorý sa predčasne narodil, zaostával vo vývoji a len pomaly sa učil. Zdá sa, že toto bolo príčinou jeho neskoršieho flákania sa a častého tvrdohlavého správania, čím spôsobil matke ne jeden hlavybôľ.

V siedmom roku spoločného života sa Antoinove zdravie začalo zhoršovať, pravdepodobne ochorel na tuberkulózu. Stal sa malomysel'ný a zlostný. Lujza manžela milovala a starala sa o neho, ale jeho zmeny nálady a časté záchvaty zlosti ju znepokojovali. Jeho hnev brala osobne a obviňovala sa zo všetkého jeho utrpenia. V tom období bola Božia spravodlivosť veľkou duchovnou témou, Lujza sa s veľkou úzkosťou oddala sebazporovaniu: Je toto všetko Božím trestom za jej zlyhanie v zachovaní sľubu, že vstúpi do kláštora? Je ona príčinou všetkej manželovej bolesti?

V Lujze narastal strach a zaťaženosť depresiou a pocitom nešťastia. Upadla do duševnej trýznej škrupulantstva a v roku 1623 napísala:

V nasledujúci sviatok Nanebovstúpenia som bola veľmi znepokojená z toho, či som mala alebo či by som mala opustiť svojho manžela, čo chcem veľmi urobiť kvôli tomu, aby som splnila svoj prvý sľub a získala väčšiu slobodu pre službu Bohu a blížnemu. (Louise Sullivan, ed. and trans., *Spiritual writings of Louise de Marillac: Correspondence and thoughts*, p. 1)

Avšak počas svätej omše na sviatok Zoslania Ducha Svätého v Kostole Saint – Nicolas – des – Champs sa Lujze dostalo *a lumiere*, osvietil ju Duch Svätý. Tento zážitok opisuje nasledovne:

Moja myseľ bola zrazu oslobodená od akýchkoľvek pochybností.

Bolo mi odporučené, aby som zostala pri manželovi a že príde čas, keď budem môcť zložiť sľuby chudoby, čistoty a poslušnosti a že to bude v malej komunite, kde ostatní urobia to isté. Potom som porozumela, že budem na mieste, kde budem môcť pomáhať blížnym, ale nerozumela som, ako by to bolo možné, pretože tam bolo veľa prichádzania a odchádzania.

Dostalo sa mi uistenia, aby som ohľadom svojho duchovného vodcu zachovala pokoj, pretože Boh mi pošle iného, ktorého, ako sa zdalo, mi ukázal. Prijat' ho mi pripadalo odporné, ale som sa podriadila. Zdalo sa mi, že už nemusím túto zmenu urobiť.

Moja tretia pochybnosť mi bola odňatá vnútorným ubezpečením, pri ktorom som cítila, že je to Boh, ktorý ma poučuje o týchto veciach a tak veriac Bohu, ma opustili všetky neistoty. (*Writings*, p. 1)

Doma pokračovala nemoc jej manžela, ale Lujzin strach z Božieho trestu prestal. Vyše dvoch rokov Lujza nepretržite zostávala

pri Antoinovom boku až do jeho poslednej agónie a smrti. S ťažkým srdcom 21. dembra 1625 manžela pochovala.

Lujzy sa zanedlho zmocnili smútok, osamelosť a pocit opustenosti. K tomu všetkému sa trápila kvôli svojmu dvanásťročnému synovi a jeho budúcnosti. S Michelom bola ťažká práca, ale Lujza si uvedomovala, že skoro štyri roky musel žiť s chorým otcom a depresívnou matkou. Cítila sa zodpovednou za väčšinu jeho nestálosti a tak ho zahŕňala nadmernou a prehnanou láskou.

Lujza napísala svojmu duchovnému vodcovi, biskupovi Camusovi a vyložila mu smútok v ktorom sa nachádza a starosti doliehajúce na jej dušu. Odpovedal jej:

Mademoiselle, moja drahá sestra, neviem, prečo sa váš duch trápi a namýšľate si, že ste v temnote a opustená. Z akého dôvodu? Už nie ste viac rozdelená. Teraz celá patríte nebeskému Ženíchovi a pozemské veci vás už nemajú čo zaujímať. Dlho ste túžili len po Ňom a teraz, keď rozlámal vaše putá a vy musíte prinášať obeť chvály svojmu Hostiteľovi, ste prekvapená? Dcéra malej viery, prečo pochybujete? (*Vincentian Heritage*, vol. 12, no. 2, p. 130)

Tento drsný list sotva priniesol úľavu, ale v mnohom ohľade predostieral budúce zmeny v Lujzinom živote.

Vincent de Paul

Pretože biskup Camus žil ďaleko od Paríža, za nového duchovného vodcu pre Lujzu určil Vincenta de Paul. Zo začiatku nemali jeden pre druhého veľa pochopenia. Vincentova jednoduchosť bola na míle vzdialená od kultivovanosti biskupa Camusa. Lujza voči nemu cítila len malú alebo žiadnu náklonnosť. Na druhej strane Vincent len neochotne prijal úlohu duchovného vodcu mladej vdovy. Práve založil mužské náboženské združenie Misijnú spoločnosť na evanjelizáciu chudobného ľudu. Taktiež jeho práca so Spolkami kresťanskej lásky, s Paniami kresťanskej lásky a misie na vidieku kládli na neho veľké nároky. Ale hľadiac na to, aby boli poslušní Božej vôli, obaja, Lujza i Vincent boli k sebe navzájom ústretoví.

Neskoršie obaja pochopili, že Božia prozreteľnosť poslala Vincenta, aby bol Lujze vodcom a priateľom. Vincent, ktorý bol od Lujzy starší o desať rokov, mal za sebou cestu viery, bol skúšaný ohňom mnohých útrap a jeho srdce horelo čistým plameňom. Vincent počúval o jej bolesti a porozumel. Ich priateľstvo prinieslo do zasväteného života v katolíckej cirkvi revolučné zmeny a pomoc chudobným.

Postupne, ako Vincent spoznával Lujzu, odhalil, aké veľké jazvy na nej zanechali odvrhnutie, ktorého sa jej dostalo v prvých rokoch života a smrť manžela. Taktiež v nej objavil veľkú túžbu poznať a uskutočňovať Božiu vôľu. Často jej písaval. " Bud'te veľmi pokorná, poslušná a plná oddanosti a vždy trpezlivo čakajte na prejavy jeho svätej a obdivuhodnej vôle."(*Vincentian Heritage*, vol. 12, no. 2, p. 131)

Keď sa Lujza a Vincent stali priateľmi, Vincent ju naučil sebadôvere a dôvere v Boha.

Služba chudobným

Počas Lujzinho stáleho kontaktu s Vincentom sa jej od neho dostalo oboznámenia s prácou medzi chudobnými. Hovoril jej aj o Spolkoch kresťanskej lásky, ktoré založil v roku 1617 zorganizovaním ľudí z farnosti k zmierneniu biedy chudobných farníkov. Jedna zásada usmerňovala prácu v týchto dielach: Chudobní sú Ježiš Kristus. Vincent vyžadoval, aby poskytovaná osobná služba bola milosrdná, jemná, úctivá, starostlivá a srdečná.

Vincent založil aj spoločenstvo bohatých žien k službe chudobným. Väčšina členiek tohoto spolku s názvom Panie milosrdenstva pochádzala spomedzi šľachty. Veľkoryso prispievali svojim časom a peniazmi. Pretože ale spoločenské zvyklosti vo Francúzsku sa na ich služobnú prácu pozerali so zvráteným obočím, mnohé úkony priamej služby u chudobných vykonávali ich slúžky. Služobníctvo často protestovalo proti týmto povinnostiam navyše a nezriedka aj zanedbávalo službu chudobným.

Lujza sa postupne ponárala do práce v týchto spoločenstvách. Počas svojho života skutočne viedla, organizovala a animovala Spolky kresťanskej lásky aj Panie milosrdenstva a táto práca spotrebovávala väčšinu jej síl. Nakoniec sa Vincent veľmi spoliehal na jej úsudok a organizačné schopnosti zvlášť potom, ako sa Spolky rýchle šírili po celom Francúzsku. Z kroka na krok Lujza nadobúdala dôveru v samu seba. V priebehu týchto rokov pokračovala jej mystická cesta a v duši jej tíško horela láska k Bohu. Hlboko v jej vnútri započal uzdravovací proces, ktorý zceloval jej rozdrásané srdce a obnovoval vieru.

V roku 1629 dostal Vincent žiadosť, aby vizitoval Spolok kresťanskej lásky v Montmerail. Napísal Lujze a spýtal sa jej, či necíti v srdci, aby tam šla. Jej srdce jej vravelo, aby išla. Preto je Vincent poslal " na misiu: "

Preto Mademoiselle chod'te, chod'te v mene Nášho Pána. Modlím sa k Jeho Božskej Dobrote, aby vás sprevádzala, aby bola na ceste vašou útechou, vašou tónou pred horúčavou slnka, vašim prístreším v daždi a chlade, vašim mäkkým lôžkom v únave, vašou silou pri lopotení a napokon, aby vás priviedla nazad v dokonalom zdraví a s pocitom dobre vykonanej práce. (*Vincentian Heritage*, vol. 12, no. 2, p. 148)

Táto cesta bola začiatkom intenzívnej spolupráce medzi týmito dvoma misionármi kresťanskej lásky a viedla Lujzu k uskutočňovaniu tvorivého potenciálu, ktorý bol uzamknutý v jej vnútri. Rástla do novej slobody, nezávislosti a uvedomelosti.

Keď Vincent a Lujza začali pracovať ako tím, objavili a cenili si, že sa navzájom dopĺňajú. Vincent a Lujza kombinovali odvážne myšlienky s prezieravým plánovaním a stálosťou. Vincent bol prameňom originálnych vízií, ako slúžiť chudobným, myšlienok tvarovaných láskou Ježiša Krista. Lujza pomáhala tieto vízie pretvárať na skutočnosť. Od roku 1629 Vincent viedol Lujzu a chudobný ľud ju učil, že Boh je ústretovejší, odpušťajúcejší a milujúcejší ako ten, ktorého poznala v rokoch svojej výchovy. Ako Boh viedol Lujzu k chudobným v jej srdci sa tak rozhořela milosrdná láska, že našla a ctíla Krista v zbedačených srdciach, dušiach a telách chudobných, ktorým slúžila.

Zakladateľka

V roku 1630, keď Vincent kázal na misiách, prišla k nemu žena menom Marguerite Naseau a hlásila sa do služby chudobným. Marguerite bola vidiečanka vo veku asi tridsaťdva rokov. Ako samouk sa naučila čítať a potom chodila po okolí a vyučovala mladé dievčatá. V tom čase vidiecke dievčatá a početná väčšina vidieckych chlapcov živorili ako analfabeti. Vincent poslal Marguerite k Lujze.

Lujza obratom poslala Marguerite k Paniam milosrdenstva do farnosti Saint Sauveur v Paríži. Margueritin príklad bol príťažlivý a zanedlho prišli aj ďalšie mladé ženy. Pracovali spolu s Paniami milosrdenstva v ďalších parížskych farnostiach.

Lujza videla, že tieto mladé ženy potrebujú veľkú výchovu, koreniacu v modlitbe a v poriadku, aby ich služba bola vytrvalá. Tiež bola presvedčená, že iba viera im umožní, aby našli Boha v chudobných a chudobných v Bohu. Navyše uznala, že by potrebovali vzájomnú podporu a oduševňovanie. Ako sledovala službu mladých žien vo farnostiach, nadobudla presvedčenie, že potrebujú komunitu, aby sa mohli venovať službe chudobným, odvrhnutým, sirotám, chorým a negramotným.

Vincent sa rozhodol vykonať duchovné cvičenie, aby poznal Božiu vôľu ohľadom sformovania dedinských žien do komunity. Požiadal Lujzu, aby sa modlila o svetlo. Počas týchto duchovných cvičení nadobudol presvedčenie, že poveriť Lujzu sformovaním komunity pre službu núdznym ľuďom je jasnou Božou vôľou.

Preto 29. novembra 1633 Lujza vo svojom dome privítala niekoľko mladých žien, ktoré prejavili lásku k Bohu a slúžiť Božím *anawim*, alebo " maličkým." Spoločnosť dcér kresťanskej lásky prišla na svet. Bez toho, aby si to uvedomovali, dramaticky zmenili náboženský život. Do tohoto času ženské náboženské spoločenstvá žili uzavreté v kláštoroch. Lujza a Vincent mali nový, radikálny pohľad, ako by Dcéry kresťanskej lásky mali žiť svoje náboženské povolanie. Nedlho pred svojou smrťou Vincent o spôsobe živote Dcér kresťanskej lásky povedal:

Domy chudobných sú ich kláštorom a v nich sídlia aj ich predstavené; celami sú najaté izby; kaplnkou ich farský kostol; kláštorňými chodbami ulice mesta; klauzúrou poslušnosť s povinnosťou nechodiť nikam iba do domov chorých alebo tam, kde im je nutné poslúžiť; mrežami bázeň Božia; závojom svätá skromnosť, neskladajú žiadne iné sľuby na potvrdenie ich povolania okrem neustálej dôvery, ktorú majú v Božiu prozreteľnosť a ponúkajú Bohu všetko v službe chudobných. (*Vincentian Heritage*, vol. 12, no .2, p. 200)

Dcéry kresťanskej lásky sú spoločnosťou laických žien. V prvých časoch spoločného života neskladali žiadne sľuby. Neskôr sestry začali skladať jednoduché a súkromné sľuby na dobu jedného roka. Sestry museli byť voľné, aby mohli ísť všade tam, kde ich chudobní potrebovali. Keby sa z nich stali rehoľnice, znamenalo by to obmedzenia, ktoré by im nedovoľovali túto slobodu.

Počiatkové roky nových fundácií a inovačné služby

Počet Dcér kresťanskej lásky, ktoré sa odovzdali do služby tých, ktorých Lujza nazývala " úbohí chudobní " v parížskych farnostiach stabilne narastal. V roku 1633 sa o chorých staralo päť alebo šesť sestier. V júli 1634 ich bolo dvanásť a v januári 1636 vstúpilo medzi ne približne dvadsať diev. Lujzin dom sa zakrátko stal príliš malý pre taký počet mladých žien, ktoré vstúpili do komunity. Preto sa presťahovali do väčšieho domu v mestskej štvrti La Chapelle.

Ako narastal počet členov Bratstiev, Dám kresťanskej lásky a Dcér kresťanskej lásky, narastalo aj množstvo práce. Medzi rokom 1633 a rokom Lujzinej smrti 1660 sa ich služba rozšírila o najdúchov, o nemocnice, o galejných otrokov, o vyučovanie negramotných detí a o starých ľudí. Tri sestry išli slúžiť dokonca až do Poľska. Lujza tieto skupiny navštevovala a udržiavala s nimi živé kontakty, ako to vidieť z jej správ z týchto ciest a z jej rozsiahlej korešpondencie.

Najdúsi

V Paríži sedemnásteho storočia sa odhaduje, že ročne bolo na ulice alebo k dverám kostolov odhodенých tristo až štyristo nemluvniat. Okrskoví policajti ich prinášali do ústavu nazývanom La Couche, aby sa im tam dostalo výživy a výchovy. Avšak dojak a personálu bolo príliš málo. Deťom dávali drogy, aby v noci neplakali. Personál niektoré deti predával žobrákom, tí im polámali ruky a nohy, ožobračovali ich tak, aby vzbudzovali lútosť u okoloidúcich. Personál ďalšie deti rozdával ženám, ktoré chceli byť matkami.

V roku 1638 Lujza zorganizovala Dámy kresťanskej lásky a Dcéry kresťanskej lásky, aby prevzali starostlivosť o tieto siroty. Na začiatok ženy priniesli tri odhodенé deti do komunity v La Chapelle. Čoskoro si prenajali ďalší dom, takže sa mohli starať o dvanásť najdúšikov navyše. Postupne sa starostlivosť o siroty a odhodенé deti stala hlavnou prácou pre Dámy charity aj pre Dcéry kresťanskej lásky.

Lujza sa tejto práci bezvýhradne venovala a poskytovala starostlivú výchovu sestrám, určeným byť adoptívnymi matkami. Vo svojich písomnostiach uvádza presné direktívy o výžive detí, ako ich treba obliekať, ako ich viesť k modlitbe, ako ich vzdelávať atď. Lujza mnohokrát poznamenala, že si želá, aby každá sestra cítila, že si ju Boh vybral na prácu so sirotami.

Nemocnice

Postupne Dámy kresťanskej lásky a sestry začali slúžiť v nemocniciach. Dámy kresťanskej lásky rozprávali Lujze a Vincentovi znepokojivé správy o liečení tisícdivesto chorých, chudobných ľudí v Hôtel-Dieu v Paríži. Pacienti boli nútení spať aj niekoľkí v jednej posteli pre nedostatok miesta. Časté epidémie v Paríži zapríčiňovali, že Hôtel-Dieu svojou kapacitou nestačil. Nemocnica nikdy nemala primerané peňažné fondy.

V roku 1634 začali Dámy a Dcéry kresťanskej lásky slúžiť v nemocnici Hôtel-Dieu a začali ju reformovať. Dámam bolo pripomínané, aby boli voči chudobným srdečné a trpezlivé. Tiež, aby sa vyvarovali prepychového odievania, aby chudobní príliš nad

svojou chudobou nerozmýšľali. Lujza sa toľko nemocnici venovala, až jej musel Vincent pripomenúť, aby "šla na vzduch" a odpočinula si po neustálej práci v Hôtel-Dieu" (Dirvin, *Luise*, str. 142).

O päť rokov neskôr začali Dámy charity Dcéry kresťanskej lásky spravovať Nemocnicu sv. Jána v Angers. Podmienky v nemocnici boli také úbohé, že chudobní sa bránili tam ísť a preto museli tam byť násilne dovlečení. Lujza dojednala dohodu a určila, ako sa má nemocnica prevádzkovať. Služba v týchto prvých dvoch nemocniciach založila tradíciu nemocničnej prevádzky, ktorá trvá doteraz.

Dcéry kresťanskej lásky poskytovali aj dovedy neslýchanú ošetrovateľskú starostlivosť. Počas občianskej vojny, ktorá sužovala Francúzsko, Dcéry kresťanskej lásky ošetrovali obeť vojny v Rethel, Sedane, Stenay, Calais a v ďalších spustošených mestách a dedinách. Ošetrovali aj zranených vojakov.

Galejní otroci

V roku 1619 francúzsky kráľ vymenoval Vincenta za kaplána galejných otrokov. Galeje - dlhé, úzke a nízke lode, boli poháňané veslami a plachtami. Aj najzúfalejší muži odmietali za peniaze veslovať na týchto lodiach, preto francúzska vláda nútila odsúdených do tejto služby. Muži nosili ťažké reťaze, trpeli hladom, horúčkou, hmyzom a nedostatkom primeraného oblečenia. Dozorcovia ich neľútostným bičovaním nútili do práce a udržiavali medzi nimi poriadok. Vincent robil čo mohol, aby zlepšil ich osud, ale potreboval pomoc.

V roku 1640 Vincent a Lujza boli dojatí podmienkami galejných otrokov. Lujza ich pravidelne navštevovala od roku 1632. Konštatovali, že nastal čas pre Dcéry kresťanskej lásky, aby začali pomáhať týmto vydedencom.

Lujza vedela, že služba bude nebezpečná a často odporná. Muži boli krutí, zlostní, chorí a suroví. Lujza starostlivo spísala pravidlá pre sestry, ako postupovať v službe galejným otrokom. Pravidlá sa nesústredovali až tak na bezpečnosť sestier, ale na spôsoby zaobchádzania s väzňami. Napríklad Lujza povedala sestrám:

Sestry im nikdy nesmú robiť výčitky alebo hrubo s nimi hovoriť. Okrem toho s galejnými otrokmi treba jednať s veľkým súcitom, jednak vzhľadom na ich duševný stav ako aj na ich poľutovaniahodný telesný stav. (*Writtings*, str. 741)

Vedela, že títo muži budú cítiť odpor aj k dobru, ktoré sa pre nich vykonáva. Preto Lujza pripomenula sestrám, že aj napriek ich

vulgarite, nerestiam a zločinom, galejní otroci sú súčasťou Kristovho Tela, ktoré sa stalo otrokom.

Lujza viedla sestry, aby vo svojich domoch trestancom varili jedlo s použitím mäsa a ostatných výživných ingrediencií. Sestry trestancom prali a opravovali odevy, vymieňali im dotrhané handry v ktorých často prichádzali. Keď trestanci odišli do práce, sestry im vetrali a čistili cely. Lujza sa zúčastňovala na týchto prácach, keď to vyžadovala nutnosť. Jedna setra občas poznamenala " úbohí prepustení väzni, ktorí nosili zhnité košele na svojich chrbátoch a ktorých nohy boli zožraté, " prichádzali do sesterského domu a Lujza "im umývala nohy, ošetrovala ich boľáčky a dávala im odevy svojho syna " (Margaret Flinton, *Luise da Marillac: Social Aspect of Her Work*, str. 112).

Taká praktická žena, akou bola, Lujza pripomínala sestrám, aby nikdy nespôsobovali veci horšie ako sú tým, že by uprednostňovali niektorého väzňa, že by vyslyšali ich prosbu o pomoc pri úteku alebo nejako porušovali väzenský poriadok. Dúfala, že ak si sestry budú počínať obozretne a trpezlivo, dozorcovia sa naučia menej drsne zaobchádzať s odsúdenými. V mnohých prípadoch sestry zamedzili väčšej brutalite.

Malé školy

V roku 1641 Lujza začala otvárať bezplatné školy pre parížske chudobné malé dievčatá. Tieto *petites ecoles*, alebo malé školy sa snažili vzdelávať deti, kdekolvek boli nájdené. Sestry prijímali aj bohatšie deti, ak nemali prístup k vzdelaniu. Tieto deti mohli byť prijaté iba pod podmienkou, že " chudobným dievčatám bude daná prednosť pred bohatými a že bohaté sa nebudú na chudobné pozerat' zvrchu " (Flinton, *Louise*, str. 96).

Lujza posielala sestry do domov ba aj do vidieckych gazdovstiev, aby vyučovali deti, ktoré potrebovali pomoc doma alebo pracovali na gazdovstve. Ak by tieto deti prišli do školy, ale nie načas, Lujza dávala sestrám, ktoré pracovali vo vidieckych osadách nasledovné smernice:

Prijmite v akomkoľvek čase, ktorékoľvek dievča každého veku, ktoré by sa chcelo učiť. Tieto dievčatá, ktoré sú plaché a hanblivé, musia mať voľnosť pri vstupe do mimoriadneho prostredia, srdečne ich privítajte, aj keby prišli počas stolovania alebo veľmi neskoro. (*Writtings*, str. 743)

Lujza pri povzbudzovaní sestier učiteliek, aby zachovávali pravidelné vyučovacie hodiny, pridala dôvažok, ktorý musel byť dodržaný

v prípade chudobných malých dievčat, ktoré žobrujú o chlieb alebo tých, čo sa dávajú najímať, aby si zarobili na živobytie, takéto dievčatá musia mať vždy prednosť pred ostatnými a musia byť vítané, kedykoľvek sa hlásia a musí im byť poslužené podľa ich potrieb. (Flinton, *Louise*, str. 98)

Kým Lujza posielala sestry učiť, aj sama vyučovala tie sestry, ktoré boli negramotné. Učila ich čítať, písať, počítat' a poznávať základy náboženstva. Nadovšetko však sestry od nej dostávali naučenia o povinnostiach dobrej kresťanskej ženy.

Chudobní seniori

V roku 1652 Lujza zriadila Hospic Svätého Mena Ježiš. Bol to dom pre chudobných starých ľudí. Každá osoba tam pracovala podľa svojich síl a možností. Práca zmierňovala osamelosť obyvateľov domu, zabezpečovala živobytie a dodávala im pocit dôstojnosti. Muži plietli a zhotovovali obuv. Ženy vyrábali rukavice a šili spodné prádlo. Niektorí zruční remeselníci venovali svoj čas na zaučanie hospicových obyvateľov do svojho remesla. V niektorých prípadoch inštruktori poberali plat.

Obete moru v Poľsku

Na žiadosť poľskej kráľovnej Márie-Lujzy, boli do Poľska, na ošetrovanie obetí moru, ktorý kváril obyvateľov, poslané sestry Marguerite Moreau, Madeleine Drugeon a Françoise Donelle.

Vincent de Paul sestrám v Paríži referoval o tejto skupine misionárok. Po príchode týchto troch do Poľska im kráľovná poskytla čas, aby sa naučili jazyk. Potom im kráľovná povedala: " Ste tu tri. Jednu z vás si chcem nechať pri sebe a to vás, sestra Marguerite. Ostatné pôjdu do Krakova slúžiť chudobným." Šokovaná sestra Marguerite vyhrkla: " Ach Madam, čo to hovoríte? Sme tu len tri k službe chudobným a toto kráľovstvo je plné ďalších ľudí, čo sa viac ako my, hodia na službu Vášmu Veličenstvu!" Zaskočená kráľovná odpovedala: " Čože! Sestra, vy mi nechcete slúžiť?" Marguerite odvetila: " Prepáčte mi, Madam, ale je to Boh, ktorý nás volá slúžiť chudobným " (Dirvin, *Louise*, str. 319). Kráľovná cúvla a tie tri začali slúžiť poľským chudobným. Toto boli prvé Dcéry kresťanskej lásky, poslané na misie mimo Francúzsku; viac o tom neskôr.

Michel Le Gras

Hoci bola Lujza viac zaujatá vedením Dám a Dcér kresťanskej lásky, stále sa pokúšala plniť svoje materské povinnosti voči synovi Michelovi.

Keď dosiahol štrnásť rokov veku, poslala ho Lujza do malého seminára v nádeji, že by sa mohol stať kňazom. Napriek svojim obmedzeným schopnostiam sa Michel nejaký čas primerane správal. V dvadsiatke kolísal medzi tým, či pokračovať na ceste ku kňazstvu, alebo odísť. Hoci jeho nehody z tohoto obdobia sú len nejasne v Lujziných písomnostiach zachytené, zdá sa, že jej spôsoboval nekonečné hlavybolenie. Nakoniec seminár opustil.

V decembri roku 1644 zmizol, zanechajúc Lujzu znepokojenú a rozrušenú. O niekoľko mesiacov neskôr, ako ušiel s dcérou obchodníka s vínom, sa objavil. Michela priviedli do Svätého Lazara, generálneho domu Misijnej spoločnosti pod Vincentov dohľad. Dievča dali do kláštora pre tvrdohlavé ženy.

Počas ďalších niekoľkých nasledujúcich rokov Michel vždy niekam utiekol. Lujza aj Vincent využívali svoj vplyv, aby mu našli nejaké miesto, ale Michel znova ušiel, tentoraz s mužským spoločníkom, ale po krátkom čase sa vrátil. Lujzina priateľka Madame de Romilly predstavila Michela slečne Portierovej v nádeji, že by sa tí dvaja mohli zobrať. Pán Portier, otec mladej slečny to odmietol, lebo pre svoju dcéru chcel "lepšiu partiu."

Napokon Michel stretol Gabrielle Le Clere, dcéru Lorda de Chennevieres. Obe rodiny sa veľmi rýchlo dohodli. Michel a Gabrielle uzatvorili spolu sobáš dňa 18. januára 1650. Začiatkom nasledujúceho roka prišla na svet Louise-Renee.

Michel sa konečne usadil. Louise-Renee robila Lujze nesmiernu radosť. Jej rodičia s ňou tak často prichádzali k Lujze na návštevu, že ju sestry začali volať "malá sestrička."

Starajte sa dobre o chudobných

Roky chronických nemocí a tvrdá práca napokon priniesli Lujze koniec jej pozemského života. Zomrela 15. marca 1660. Po tých, čo sa zišli pri jej smrteľnej posteli, odkázala sestrám svoju veľkú misiu služby chudobným:

Moje drahé sestry, neprestávam prosiť Boha, aby vás požehnával a modlím sa, aby vám dal milosť vydržať v povolani slúžiť Mu spôsobom, aký od vás žiada. Starajte sa dobre o chudobných. Nadovšetko však spolunažívajte vo veľkej jednote a srdečnosti, milujúc jedna druhú v nasledovaní jednoty a

života Nášho Pána. Horlivo sa modlím k Blahoslavenej Panne, aby bola vašou jedinou Matkou. (Tento duchovný testament bol zaznačený sestrami, ktoré ošetrovali svätú Lujzu počas jej poslednej nemoci). (*Vincentian Heritage*, vol. 12, No. 2, str. 254)

Tento prostý testament sumarizuje život Lujzy de Marillac:

- *Služba*: " Starajte sa dobre o chudobných."
- *Komunita*: " Nadovšetko spolunžívajte vo veľkej jednote a srdečnosti."
- *Modlitba*: " Neprestávam prosiť Boha, aby vás požehnával . . . Horlivo sa modlím k Blahoslavenej Panne, aby bola vašou jedinou Matkou. "

Láska Kristova ju nútila ísť ku chudobným, chorým, k tým, čo sú utrápení, utláčaní, uväznení, nevzdelaní a nepriviligovaní. Chudobní nevedli Lujzu k Bohu, Ježiš ju viedol ku chudobným. Jej motto pre Dcéry kresťanskej lásky je, " Láska Kristova nás núti. " Toto je, čo Lujza uskutočňovala vo svojom živote a toto je jej neprestávajúce dedičstvo lásky počas vekov pre chudobných a pre nás.

Dnes tisíce členov bratstva, Dám kresťanskej lásky a Dcér kresťanskej lásky na celom svete pokračujú v službe zdedenej po Lujze a Vincentovi. Slúžia v nemocniciach, na klinikách, v podomovej ošetrovateľskej činnosti, v školách, hospicoch, v agentúrach sociálnej služby, v zariadeniach pre bezdomovcov, v službách pre utečencov, a na bojiskách: slúžia všade, kde utrápení ľudia potrebujú pomoc.

Modlitba s Lujzou de Marillac

Lujza mala vrúcnu lásku k Bohu, ktorá bola základom a centrom jej života. Od roku 1627 sa Vincentov vplyv odrážal aj v jej listoch. Neochvejne sa dopracovala k postoju, že len nasledovaním Krista môže byť dosiahnutá pravdivá jednota s Bohom. V nasledovnom texte sú uvedené základné myšlienky jej spirituality.

Dať sa viesť Duchom pri plnení Božej vôle

Opustenosť a odcudzenosť v mladých rokoch a nemoc jej manžela, vohnali Lujzu do zúfaleho zmätku ohľadom zmyslu a smerovania jej života. V roku 1623 na Turíčnu nedeľu ju osvietil a oduševnil Duch Svätý. Od tej chvíle Lujza vedela, že sa môže spoľahnúť na vedenie Duchom Svätým, keď bolo treba rozoznať Božiu vôľu. Kedykoľvek bolo potrebné prijať rozhodnutie alebo čeliť kríze, Lujza sa modlila k Bohu o pomoc a dôverovala, že pomoc príde.

Vtelenie

Lujza prijímala vtelenie ako najznamenitejšiu vec, ktorú Boh v dejinách spásy učinil. Obdivovala pokoru Boha, ktorý sa stal telom. Kristus prišiel " tak pokorne, ako si len možno predstaviť, aby sme sa my k nemu mohli slobodne priblížiť " (*Writtings*, str. 700). Celý Ježišov život vnímala ako manifestáciu plnosti jeho lásky a jeho pozemské putovanie ako vzor, daný nám k nasledovaniu.

Láska Krista Ukrižovaného

Nasledovať Krista pre Lujzu znamená, aby náš život bol pokračovaním jeho života. Nasledovať Krista nás volá meniť svet chudobných a utláčaných ľudí a aktívne im v núdzi slúžiť.

Zakúsila mnoho utrpenia vo svojom živote aj v živote tých, ktorým slúžila a ochotne sa identifikovala s Ježišovým utrpením. Často svoje listy podpisovala " zostávam v láske Ježiša Ukrižovaného" (*Writtings*, str. 278). Lujza videla chudobných v trpiacom Kristovi. Láska ku Kristovi a láska k chudobným bola neoddeliteľná súčasť jej spirituality.

Kresťanská nádej

Kresťanská nádej rozptýlila Lujzine úzkosti. Spoznala, že nádej je jedinou správnu odpoveďou na ľudské trápenia. Nádej je nákazlivá a jej nádej inšpirovala jej spoločníkov, spolupracovníkov a ľudí, ktorým slúžila. Viera v Zmŕtvychvstanie naplňovala Lujzin život radosťou. Táto radosť a pokoj jej dávala slobodu prijímať a byť prijímanou.

Lujza dnes

Podobne ako Lujza, aj my vnímame rozorvaný svet, svet utrpenia, klamstva, pesimizmu, nespravodlivosti a márnosti. Lujza poznala osobnú bolesť a utrpenie a poznala aj bolesť a utrpenie Božieho chudobného ľudu.

Vítala Božiu milosť, ktorá zmenila jej podráždené srdce na odvážne, láskavé a súcitné srdce; srdce, ktoré prijímalo chudobných, bezdomovcov, odvrhnutých a beznádejných ľudí. Zozbierala malú skupinu mladých žien a sformovala ich do komunity bezhranične obetovanej Bohu a službe chudobným. Organizovala, viedla a animovala Bratstvá a Dámy milosrdenstva. Lujza mohla toto zvládať, pretože milovala Boha a dúfala v Neho.

Lujza nám dáva odvahu spriama sa na seba pozerieť, prekonávať všetky nebezpečenstvá a naše nedostatky, kráčať spolu s Kristom a prinášať uzdravenie a nádej nášmu rozbitému svetu.

